

สรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ด้านโภชนาการในกลุ่มแม่และเด็ก ปี 2564

ประเด็น

1. ไอโอดีน
2. ธาตุเหล็ก
3. การเฝ้าระวัง
ภาวะโภชนาการ

การเสริมธาตุเหล็กเชิงป้องกันภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์

- หญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มารับบริการที่ ANC จะได้รับยาเม็ดวิตามินรวม ตลอดการตั้งครรภ์ ได้กำหนดไว้ภายใต้ชุดสิทธิประโยชน์ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

การเตรียมความพร้อมก่อนการตั้งครรภ์ ปี 2564

(หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่เตรียมพร้อมตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดที่มีธาตุเหล็กและกรดโฟลิกก่อนการตั้งครรภ์ 12 wks.)

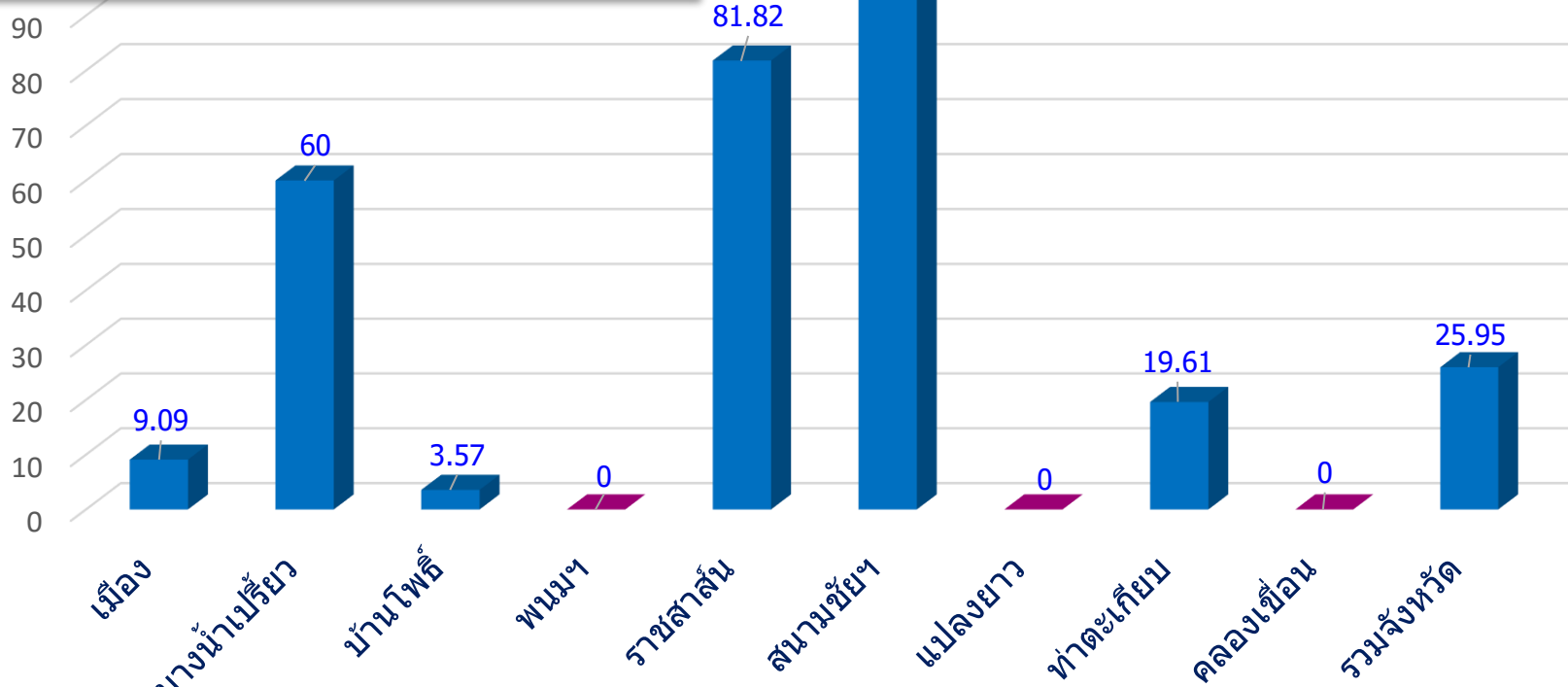

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา
๓๑ ถนนยุทธดำเนิน อช ๒๔๐๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอให้ดำเนินการจ่ายยาเม็ดที่มีไอโอดีน เหล็ก และกรดโฟลิก (Triferdine) แก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่เตรียมตัวจะตั้งครรภ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง และสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ

ข้อมูล จากการเก็บรายงาน ช่วงเวลา 15 พฤษภาคม – 31 กรกฎาคม 2564

หญิงที่มาฝากครรภ์ครั้งแรก	พุทธโสธร	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนามชัย (สสอ.)	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	คลองเขื่อน	จังหวัด
ทั้งหมด	33	na	50	Na	56	75	11	42	47	51	5	370
ได้รับยา	3	na	30	na	2	0	9	42	0	10	0	96

การประเมินผลการดำเนินงาน

จากมติที่ประชุม MCH Bord จังหวัด ครั้งที่ 2 ปี 64 (5 พ.ค.) ประธานฯ ได้แจ้งให้ทุกอำเภอเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการจ่ายยาเม็ดที่มีไอโอดีน ธาตุเหล็ก และกรดโฟลิก แก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่เตรียมตัวตั้งครรภ์ โดยสอบถามจากหญิงที่มีฝากครรภ์ครั้งแรก

ผลการติดตาม

รพ. และ สสอ. เก็บข้อมูลโดยการสอบถามหญิงที่มาฝากครรภ์ครั้งแรก ระหว่างวันที่ 15 พ.ค. – 31 ก.ค.64 ทั้งหมด 370 คน ได้รับยาฯ 96 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.95 ซึ่งเก็บข้อมูลเพียง 10 อำเภอ (ขาดบางคล้า และบางปะกง) ในภาพอำเภอมีผลงานสูงสุด 3 อันดับแรก คือ
 1.สนามชัยเขต ร้อยละ 100
 2.ราชสาส์น ร้อยละ 81.82
 3.บางน้ำเปรี้ยว ร้อยละ 60.00
 โดยอำเภอพนมฯ แปลงยาว และคลองเขื่อน ไม่พบว่ามี การจ่ายยา

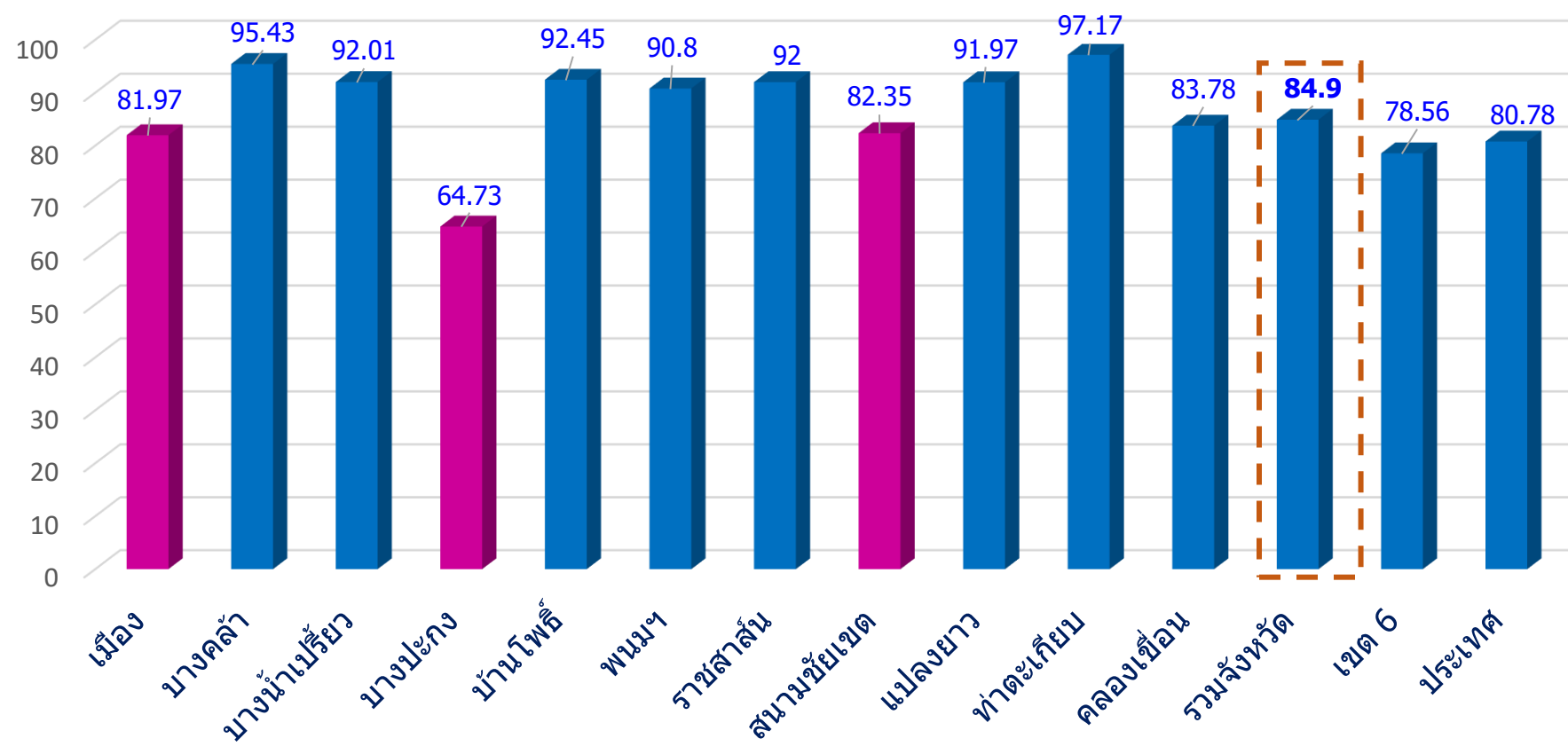
ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

- ระดับอำเภอ ควรกำกับติดตามงานอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติให้เป็นงานประจำ
- ระดับตำบล ขอความร่วมมือ อสม. ในการหาเป้าหมาย รวมทั้ง สื่อสารให้ประชาชนในชุมชน รับรู้เข้าใจ

หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเม็ดเสริมไอโอดีน ปีงบประมาณ 2564

ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

เกณฑ์ : ร้อยละ 100

ข้อมูล HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2564

หญิงตั้งครรภ์	เมืองฯ	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนามชัย	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	คลองเขื่อน	จังหวัด
ทั้งหมด	1,270	197	613	757	278	957	50	1,156	436	353	37	6,104
รับยา	1,041	188	564	490	257	869	46	952	401	343	31	5,182

สรุปผลการดำเนินงานฯ

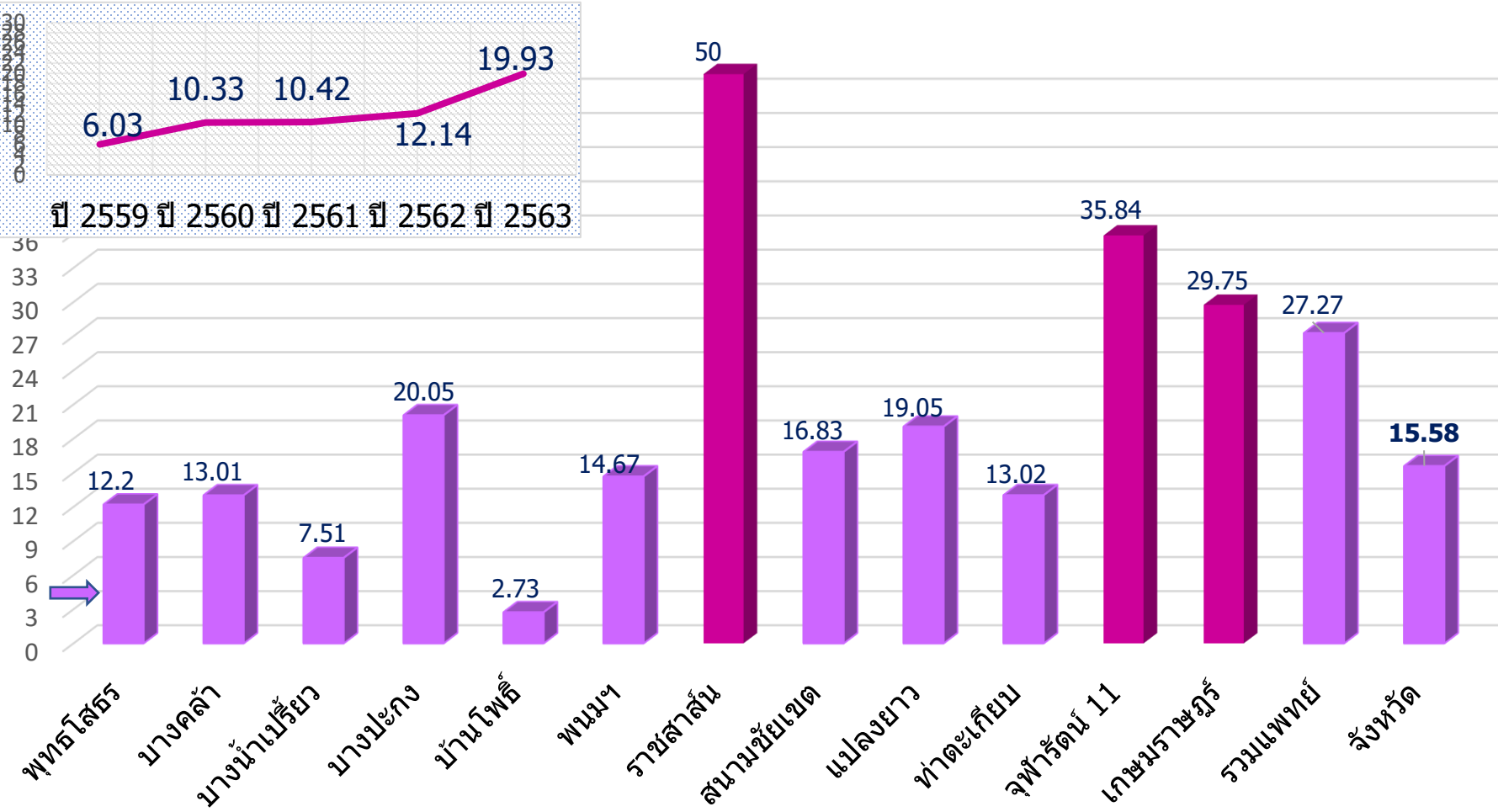
หญิงตั้งครรภ์ 6,104 คน ได้รับยาเม็ดที่มีไอโอดีนธาตุเหล็กโพลีค 5,182 คน คิดเป็น 84.90% ผลงานไม่ผ่านเกณฑ์ในภาพอ่าเภอมีผลงานสูงสุด 3 อันดับแรก คือ

- 1.ท่าตะเกียบ ร้อยละ 97.17
- 2.บางคล้า ร้อยละ 95.43
- 3.บ้านโพธิ์ ร้อยละ 92.45

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

1. ให้ความรู้เชิงลึกแก่หญิงตั้งครรภ์ เรื่องสารไอโอดีนมีผลต่อสติปัญญาและพัฒนาการของทารกและเด็ก
2. สร้างความตระหนักรู้แก่ ครอบครัว/ชุมชน ในการสนับสนุน/ตักเตือน หญิงตั้งครรภ์ในบ้าน/ชุมชน ให้รับประทานยาเม็ดเสริมไอโอดีน ต่อเนื่องทุกวัน ตลอดระยะการตั้งครรภ์ ถึงระยะให้นมบุตร 6 เดือน
3. ส่งเสริมการรับประทานอาหารที่ปรุงประกอบด้วยเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพ และรับประทานอาหารทะเลหรืออาหารอื่นๆ ที่มีสารไอโอดีนเป็นประจำทั้งในชุมชน และครอบครัว

ร้อยละ ทารกอายุ 2 วันขึ้นไป มีระดับ TSH มากกว่า 11.20 mU/L : ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 63 – กันยายน 64)

เกณฑ์ : ไม่เกินร้อยละ 3 ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการการตรวจคัดกรองสุขภาพทารกแรกเกิดแห่งชาติ

สรุปผลการดำเนินงาน
 ทารกอายุ 2 วันขึ้นไป ได้รับการคัดกรองฯ 7,139 คน มีระดับ TSH มากกว่า 11.20 mU/L จำนวน 1,112 คน คิดเป็น 15.58% ผลงานไม่ผ่านเกณฑ์

รายโรงพยาบาล มีผลงานผ่านเกณฑ์เพียง 1 แห่ง คือ บ้านโพธิ์

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

1. กระตุ้นหญิงตั้งครรภ์ให้เห็นความสำคัญเรื่องไอโอดีนมีผลต่อสติปัญญาและพัฒนาการของทารก เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการรับประทานยาเม็ดที่มีไอโอดีนทุกวัน ตลอดระยะเวลาการตั้งครรภ์
2. สร้างความตระหนักเรื่องไอโอดีนมีผลต่อสติปัญญาและพัฒนาการของทารก แก่ครอบครัว/ชุมชน เพื่อสนับสนุนหญิงตั้งครรภ์ได้รับประทานยาอย่างต่อเนื่องทุกวันตลอดระยะเวลาการตั้งครรภ์
3. มีระบบการติดตามระหว่าง รพ. และ รพ.สต. เพื่อดูแลหญิงตั้งครรภ์ของชุมชน

โรงพยาบาล	พททโสธร	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนามชัย	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	จพาร์ตน์ 11	เกษมราษฎร์	รวมแพทย์	คลองเขื่อน	จังหวัด
คัดกรองฯ	3,042	123	373	743	110	920	6	713	231	169	279	121	308	1	7,139
TSH>11.20 mU/L	371	16	28	149	3	135	3	120	44	22	100	36	84	1	1,112

หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์(ครั้งแรก) มีภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ปีงบประมาณ 2564

เกณฑ์ : ไม่เกินร้อยละ 14

สรุปผลการดำเนินงาน

เจาะ Hct.หญิงที่มาฝากครรภ์ครั้งแรก 3,005 คน มีภาวะโลหิตจางฯ 556 คน คิดเป็น 19.95% ผลงานไม่ผ่านเกณฑ์ ในภาพอำเภอ มีผลงานผ่านเกณฑ์ 3 อำเภอ ได้แก่

1. คลองเขื่อน ร้อยละ 4.55
2. บางน้ำเปรี้ยว ร้อยละ 6.15
3. บ้านโพธิ์ ร้อยละ 10.64

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

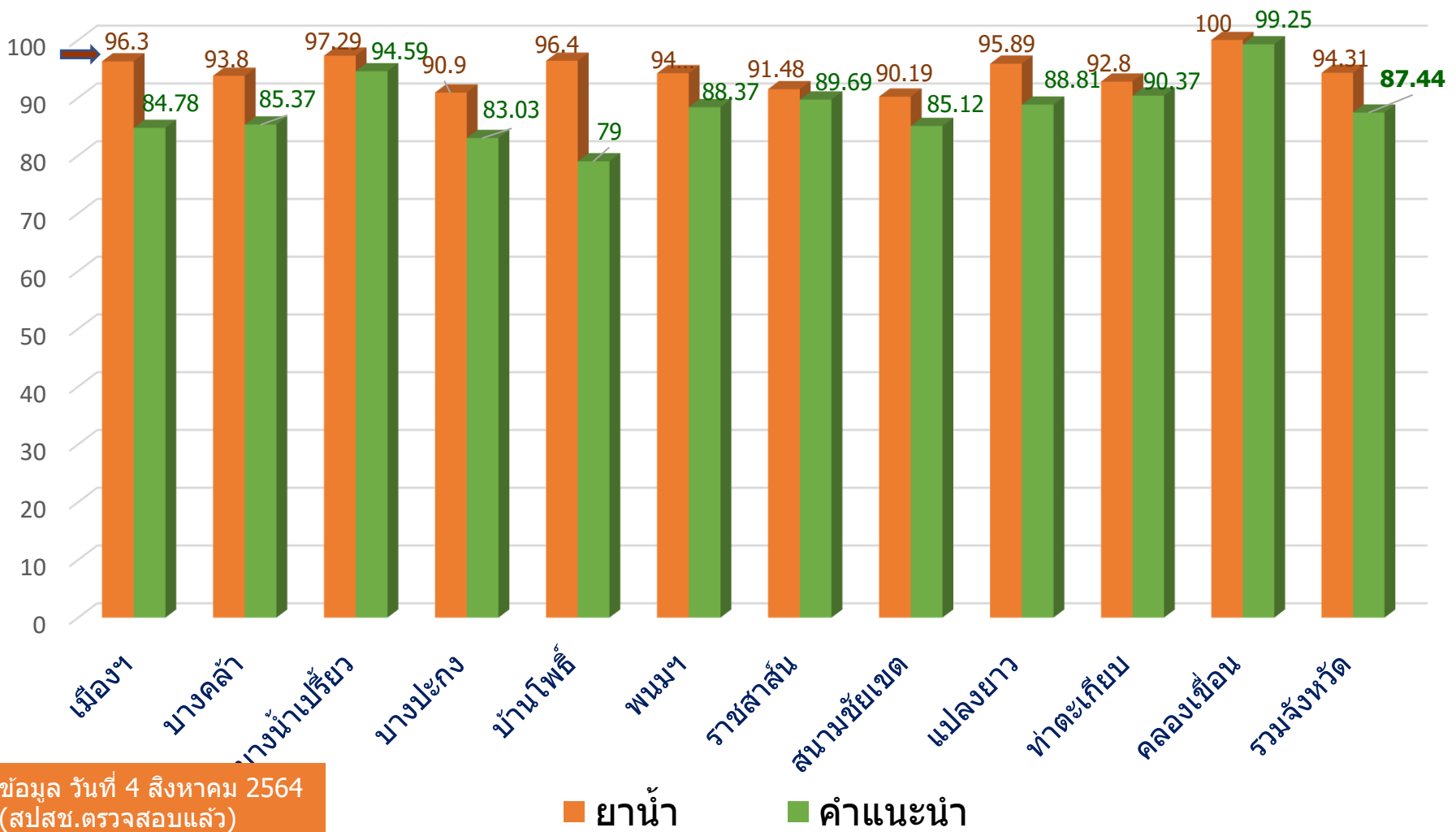
1. ส่งเสริมความรู้การบริโภคอาหารที่อุดมด้วยธาตุเหล็ก
2. สร้างความตระหนักรู้แก่หญิงตั้งครรภ์ในการกินยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ไอโอดีน โฟลิก อย่างต่อเนื่องทุกวัน ตลอดระยะเวลาการตั้งครรภ์ ถึงระยะให้นมบุตร 6 เดือน
3. สนับสนุน ให้ครอบครัว/ชุมชน มีความรู้ รับทราบความสำคัญ เพื่อ ดักเตือน หญิงตั้งครรภ์ในบ้าน/ชุมชน ให้รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง
4. กำกับ ติดตามหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางฯ ทุกคนในพื้นที่

ที่มา / ข้อมูล HDC กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2564

หญิงตั้งครรภ์	เมืองฯ	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนามชัย	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	คลองเขื่อน	จังหวัด
เจาะทั้งหมด	785	28	325	447	47	757	45	246	111	192	22	3,005
โลหิตจาง	175	7	20	89	5	143	10	48	25	33	1	556

ผลงานตามแผนงานบริการย่น้ำเสริมธาตุเหล็กเด็กอายุ 6 เดือน – 2 ปี (PPA เขต 6) จังหวัดฉะเชิงเทรา ปี 2564

เกณฑ์เป้าหมาย 100%

ข้อมูล วันที่ 4 สิงหาคม 2564 (สปสช.ตรวจสอบแล้ว)

สรุปผลการดำเนินงาน
 เมื่อสิ้นสุดแผนงานฯ ปี 2564 (ก.ค.64)
 เป้าหมาย 12,925 ครั้ง
 1.จ่ายยา 12,190 ครั้ง คิดเป็น 94.31%
 CUP ที่มีผลงานสูงสุด 3 อันดับแรก
 1.1 คลองเขื่อน (100%)
 1.2 บางน้ำเปรี้ยว (97.29%)
 1.3 บ้านโพธิ์ (96.40%)
 2.คำแนะนำ 11,320 ครั้งคิดเป็น 87.44%
 CUP ที่มีผลงานสูงสุด 3 อันดับแรก
 2.1 คลองเขื่อน (99.25%)
 2.2 บางน้ำเปรี้ยว (94.59%)
 2.3 ท่าตะเกียบ (90.37%)
 *จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผลงานของจังหวัดฯต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

ขอเสนอเพื่อการพัฒนา
 1. เพิ่มดำเนินงานให้ครอบคลุมและตรวจสอบการบันทึกข้อมูลในระบบฯ ให้ครบถ้วน เนื่องจาก ข้อมูลการจ่ายยาและการให้คำปรึกษา ควรเท่ากัน รวมทั้ง ยังพบว่ามีกรบันทึกข้อมูลการให้คำปรึกษาผิดรหัส
 2. ควรกำกับติดตามการกินยาของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

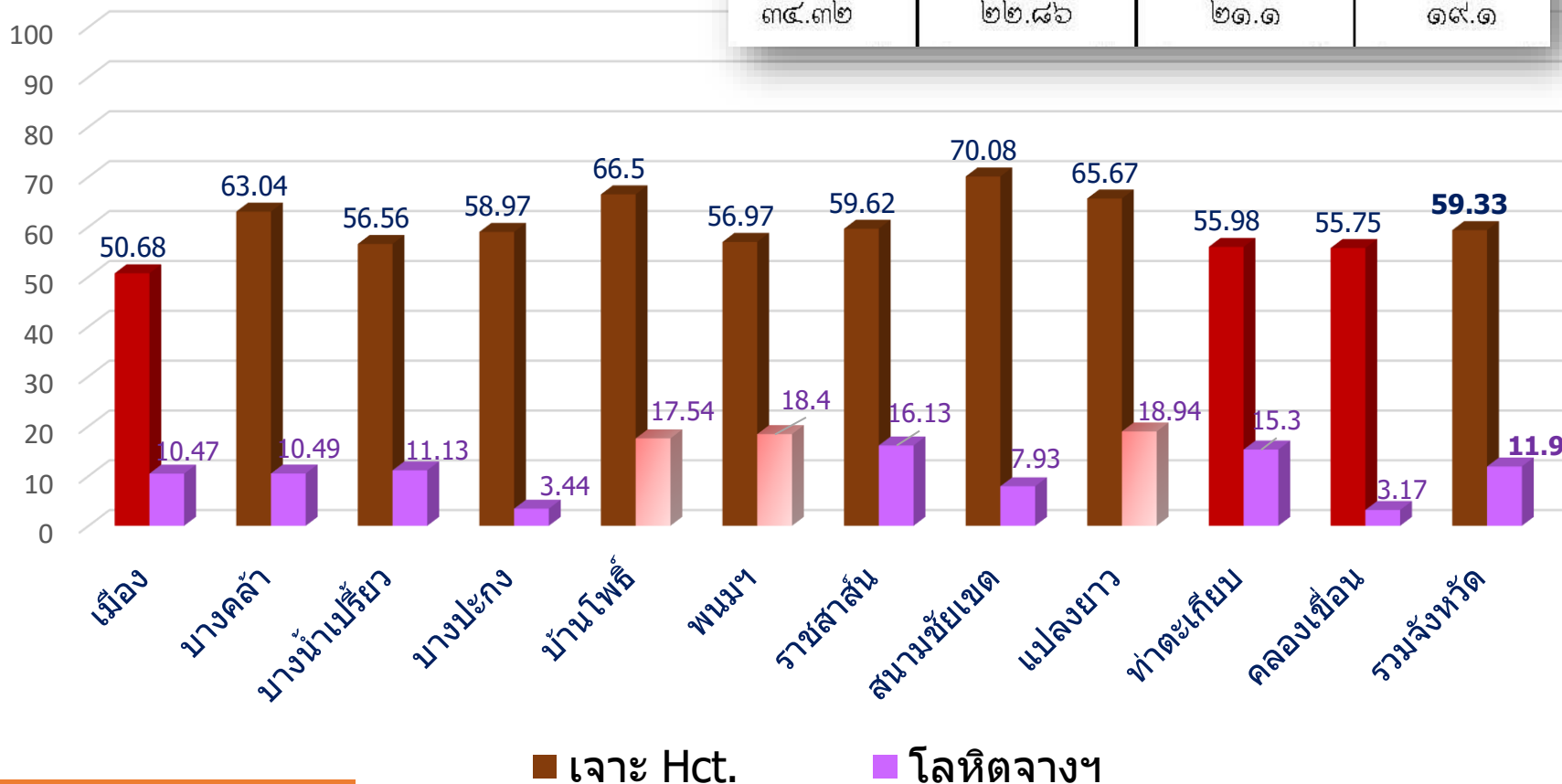
CUP	เมืองฯ	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนาบชัยฯ	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	คลองเขื่อน	จังหวัด
เป้าหมาย (ครั้ง)	2,083	629	2,070	1,385	862	1,565	223	1,814	876	1,153	265	12,925
จ่ายยาน้ำ (ครั้ง)	2,006	590	2,014	1,259	831	1,475	204	1,636	840	1,070	265	12,190
ให้คำแนะนำ (ครั้ง)	1,766	537	1,958	1,150	681	1,383	200	1,544	778	1,042	263	11,302

ผลภาวะโลหิตจางฯ เด็กอายุ 6 เดือน – 11 เดือน 29 วัน เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา

เป้าหมาย : เจาะ Hct. =100%
: โลหิตจางฯ ไม่เกิน 20%

แนวโน้มภาวะโลหิตจาง

๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
๓๕.๓๒	๒๒.๘๖	๒๑.๑	๑๙.๑

สรุปผลการดำเนินงานฯ

เมื่อสิ้นสุดแผนงานฯ ปี 2564 (ก.ค.64)
เป้าหมาย 5,837 ครั้ง

- เด็กได้รับการเจาะ Hct. 3,463 ครั้ง คิดเป็น 59.33% ในภาพอำเภอมียผลงานสูงสุด 3 อันดับแรก คือ
 - 1.1 ราชสาส์น (70.08%)
 - 1.2 บ้านโพธิ์ (66.50%)
 - 1.3 แปลงยาว (65.67%)

*จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผลงานของจังหวัดฯ ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

- ภาวะโลหิตจางฯ (Hct. \leq 33%) 412 ครั้ง คิดเป็น 11.90% ในภาพอำเภอผ่านเกณฑ์ทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีภาวะโลหิตจางน้อยที่สุด 3 อันดับแรก คือ
 - 2.1 คลองเขื่อน (3.17%)
 - 2.2 บางปะกง (3.44%)
 - 2.3 สนาบชัยเขต (7.93%)

ข้อชื่นชม

แนวโน้มภาวะโลหิตจางของจังหวัดฯ ดีขึ้น

ข้อเสนอเพื่อการพัฒนา

เจาะ Hct. ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เด็กที่มีภาวะโลหิตจาง ได้รับการแก้ไขทันเวลาในช่วงการพัฒนาสมอง และเพิ่มการเข้าถึงบริการของเด็กปฐมวัย

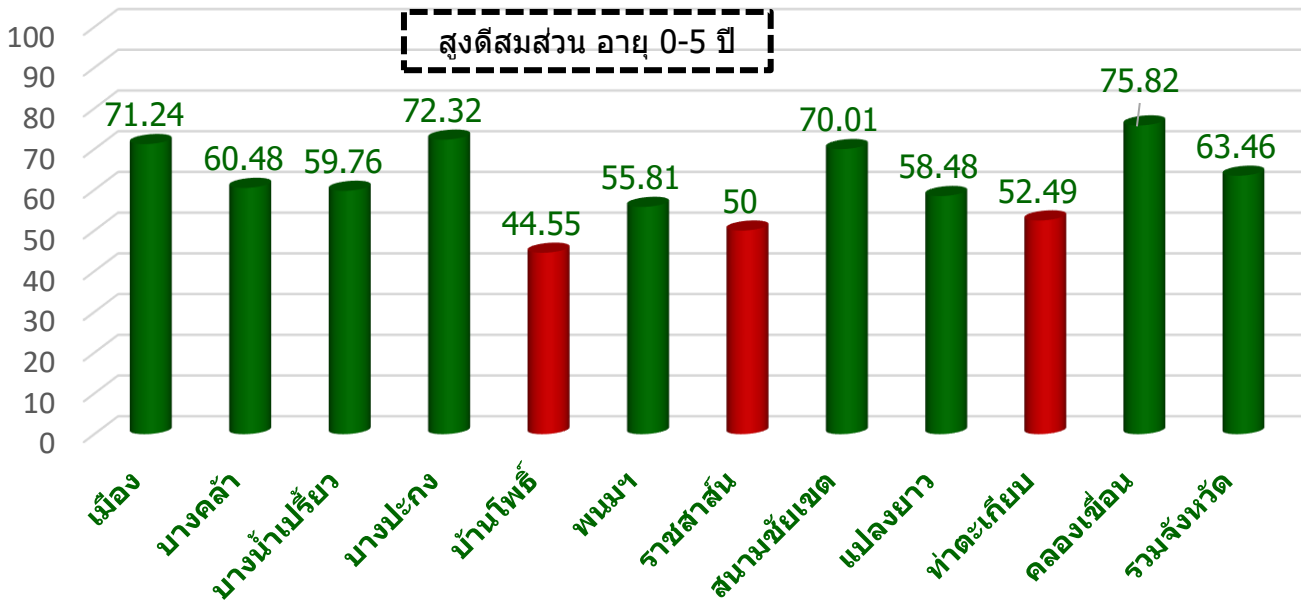
ข้อมูล วันที่ 4 สิงหาคม 2564
(สปสข.ตรวจสอบแล้ว)

CUP	เมืองฯ	บางคล้า	บางน้ำเปรี้ยว	บางปะกง	บ้านโพธิ์	พนมฯ	ราชสาส์น	สนาบชัยเขต	แปลงยาว	ท่าตะเกียบ	คลองเขื่อน	จังหวัด
เป้าหมาย (ครั้ง)	961	257	937	641	403	725	104	792	402	502	113	5,837
เจาะ Hct. (ครั้ง)	487	162	530	378	268	413	62	555	264	281	63	3,463
โลหิตจางฯ (ครั้ง)	51	17	59	13	47	76	10	44	50	43	2	412

ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 5 ปี สูงดีสมส่วน ไตรมาสที่ 4 (ก.ค. – ก.ย.) ปีงบประมาณ 2564

เกณฑ์ : สูงดีสมส่วนปี 2564 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 62

(ข้อมูล HDC ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2564)

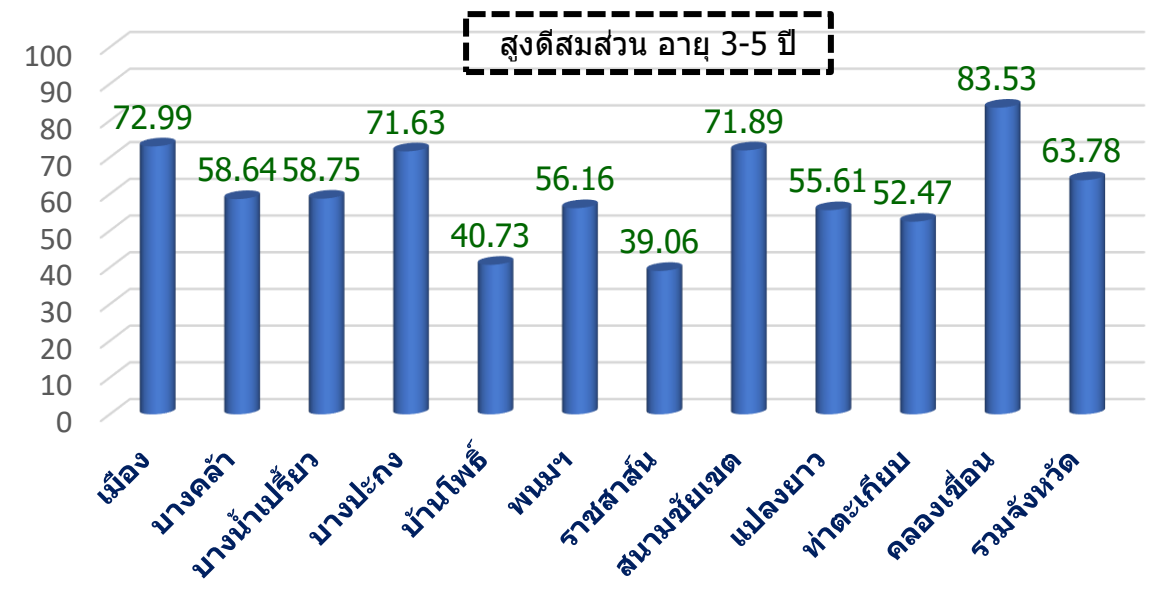
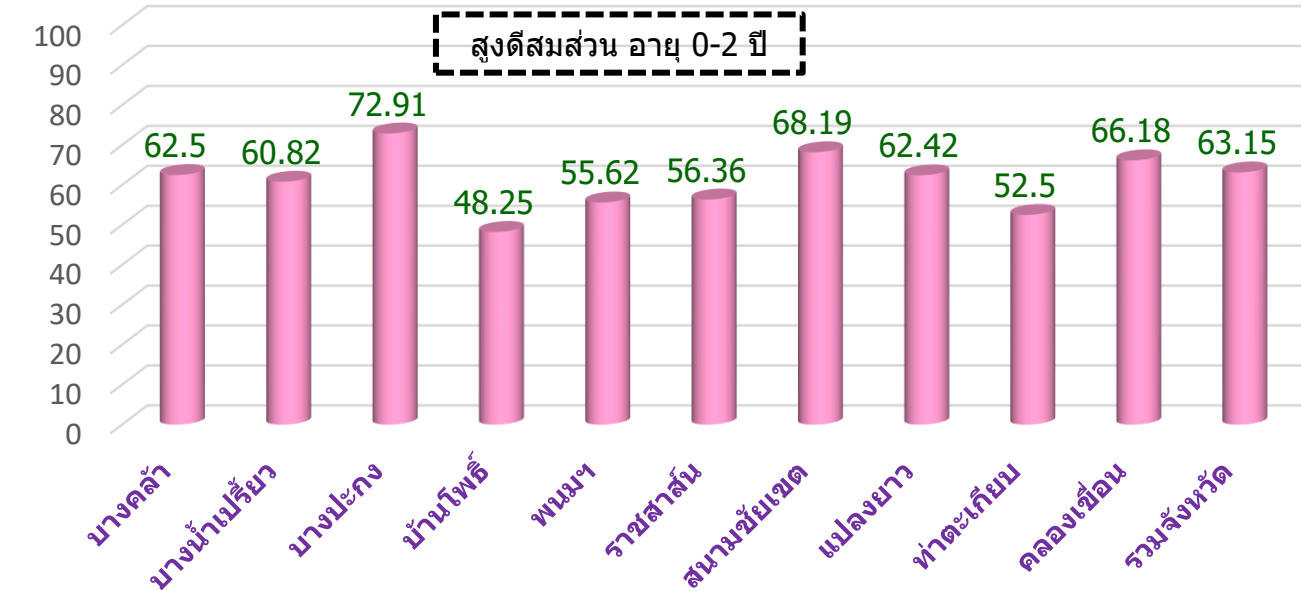
กลุ่มเด็กอายุ 0-5 ปี ทั้งหมด 24,797 คน ได้รับการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง 11,124 คน คิดเป็นร้อยละ 44.86 (เกณฑ์ 90%) สูงดีสมส่วน 7,059 คน ร้อยละ 63.46 ผลงานผ่านเกณฑ์

ภาพอำเภอที่มีผลงานสูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ คลองเขื่อน ร้อยละ 75.82 2) บางปะกง ร้อยละ 72.32 3)เมืองฉะเชิงเทรา ร้อยละ 71.24 และพบอำเภอที่ผลงานไม่ผ่านเกณฑ์มากถึง 7 อำเภอ

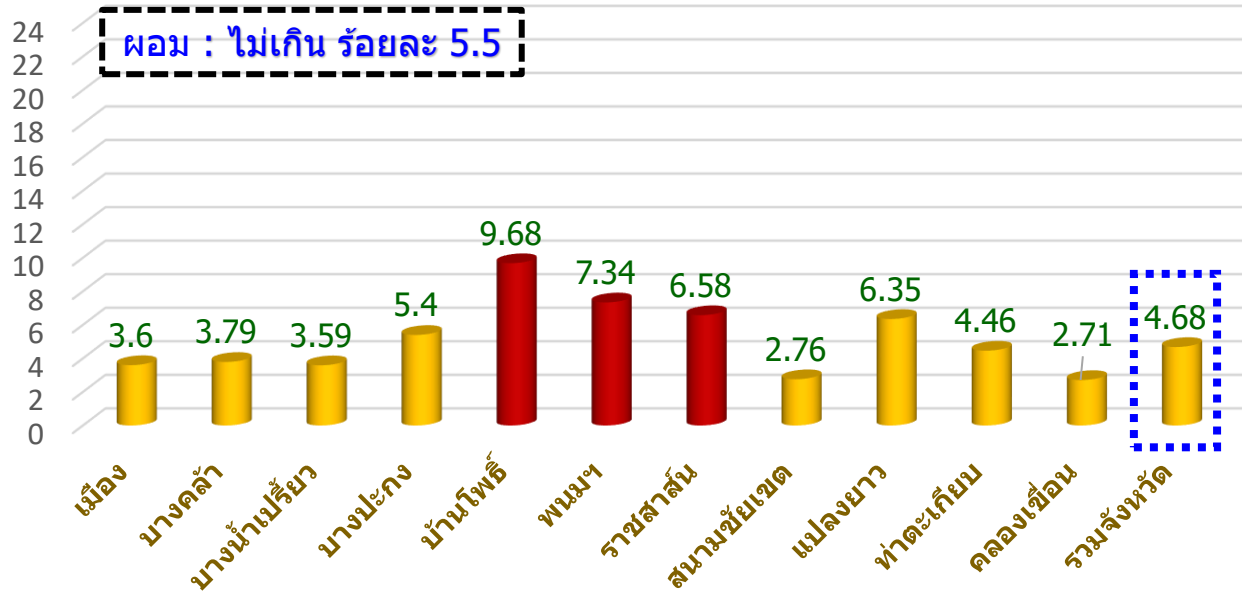
กลุ่มเด็กอายุ 0-2 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 63.15 และมีความครอบคลุมของการเฝ้าระวังฯ เพียงร้อยละ 57.71

กลุ่มเด็กอายุ 3-5 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 63.78 และมีความครอบคลุมของการเฝ้าระวังฯ เพียงร้อยละ 36.29

ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กอายุ 5 ปี : ชาย 108.18 ซม., หญิง 108 ซม. ไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งชายและหญิง (วัดผลปี 2565 เกณฑ์ : ชาย 113 ซม., หญิง 112 ซม.)

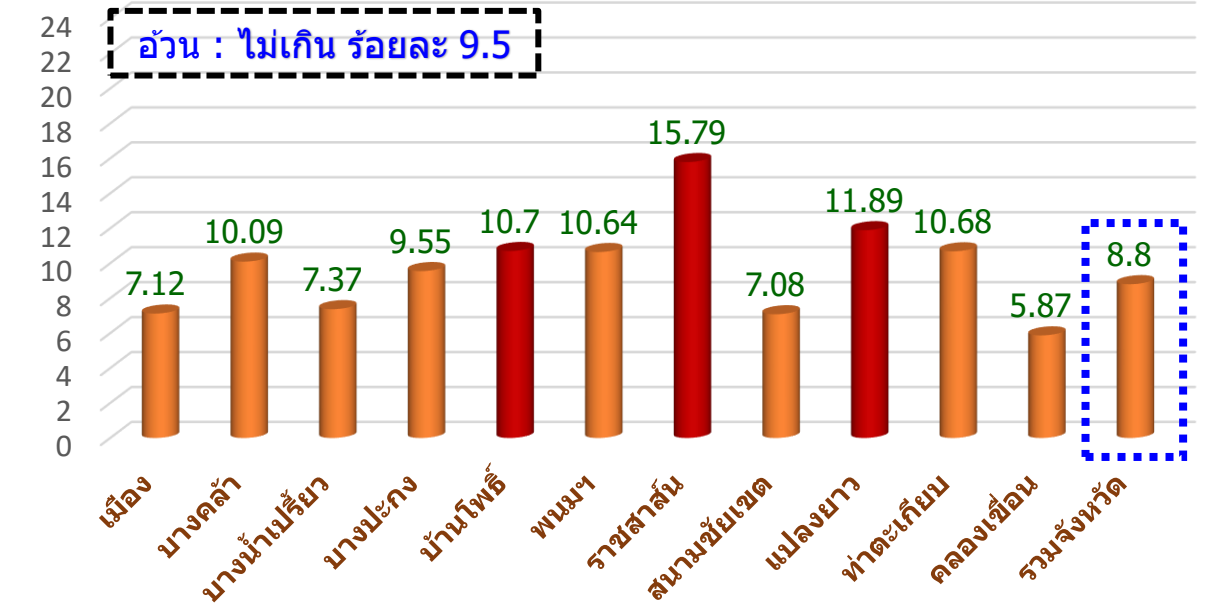
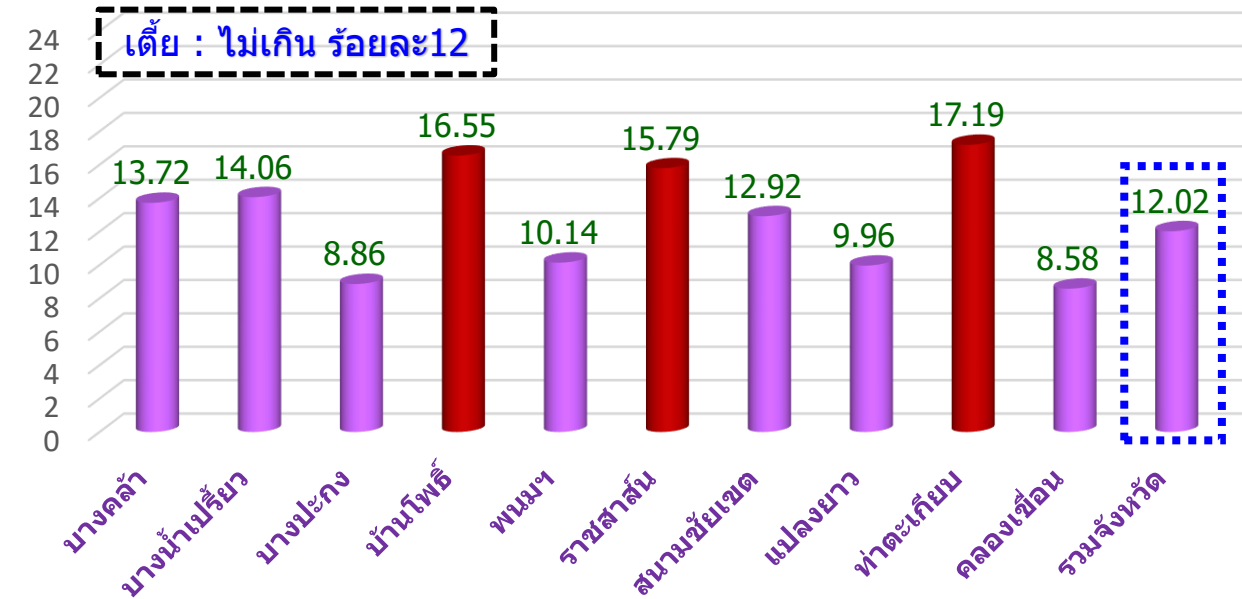

เด็กอายุ 0 - 5 ปี มีภาวะทุพโภชนาการ ไตรมาสที่ 4 (ก.ค. – ก.ย.) ปีงบประมาณ 2564 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2564)

ภาวะทุพโภชนาการ (คิด Work Load)

- ภาวะพอม** เป้าหมาย 16,619 คน พอม 777 คน ร้อยละ 4.68
ในภาพอำเภอพบสูงสุด 3 อันดับแรก คือ **บ้านโพธิ์ ร้อยละ 9.68**,
พนมสารคาม ร้อยละ 7.34 และ **ราชสาส์น ร้อยละ 6.58**
- ภาวะเตี้ย** เป้าหมาย 16,619 คน เตี้ย 1,998 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02
ในภาพอำเภอพบสูงสุด 3 อันดับแรก คือ **ท่าตะเกียบ ร้อยละ 17.19**,
บ้านโพธิ์ ร้อยละ 16.55 และ **ราชสาส์น ร้อยละ 15.79**
- ภาวะอ้วน** เป้าหมาย 16,619 คน อ้วน 1,462 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8
ในภาพอำเภอ พบสูงสุด 3 อันดับแรก คือ **ราชสาส์น ร้อยละ 15.79**,
แปลงยาว ร้อยละ 11.89 และ **บ้านโพธิ์ ร้อยละ 10.70**

ข้อค้นพบ

ในภาพรวมของการดำเนินงาน มีความครอบคลุมของการดำเนินงานน้อย โดยเฉพาะการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการเด็กอายุ 0 – 5 ปี ไตรมาสที่ 4 มีความครอบคลุมของการเฝ้าระวังฯ (ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง) เพียงร้อยละ 44.86 (เกณฑ์ 90%) แยกเป็นกลุ่มอายุ 0 - 2 ปี มีความครอบคลุม ร้อยละ 57.71 และกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี มีความครอบคลุม เพียงร้อยละ 36.29 ทำให้เกิดปัญหาในกลุ่มเด็กที่ไม่ได้รับการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงแล้วมีภาวะทุพโภชนาการ ถูกละเลยจากพ่อ แม่ ผู้ปกครองและชุมชน

การเตรียมความพร้อมก่อนการตั้งครรภ์ (วิواهرสร้างชาติ, สาวไทยแก้มแดง) การดำเนินงานน้อย และไม่ครบทุกอำเภอ

สวัสดีค่ะ

